

Amanuensis Einar Berntzen reiser til Costa Rica og holder kurs på spansk!

Einar Berntzen er igjen invitert til å holde en forelesningsrekke i Costa Rica. Denne gang om de nordiske lands utenrikspolitikk i etterkrigstiden med hovedvekt på deres forhold til Europa og europeisk integrasjon. Kurset inngår som et Curso de Maestría ("hovedfagskurs") ved Escuela de Ciencias Políticas, Universidad de Costa Rica, San José og har tittelen "Relaciones Internacionales desde la Perspectiva Nórdica". Kurset er en oppfølging av et kurs han holdt i februar/mars 1994 om de politiske systemene i Norden i et komparativt perspektiv. Etter det første besøket fikk ISP og vår Universitetsdirektør følgende tilbakemelding fra Universidad de Costa Rica: "Professor Einar Berntzen was a complete success, and revealed himself as an excellent teacher". Forelesningene skjer innenfor samarbeidsavtalen mellom Universitetet i Bergen og Universidad de Costa Rica.

Prosjekt i Sør-Afrika

Stipendiat Siri Gløppen, Institutt for sammenliknende politikk jobber fram til januar med et prosjekt som ser på høs- tens lokalvalg i Sør-Afrika og norsk støtte til demokratiseringsprosessen framover.

Forberedelsene til lokalvalgene har vært preget av politiske stridigheter og administrative problemer. Det er allerede klart at valgene, som var planlagt holdt 1. november, må utsettes i viktige deler av landet. Norske myndigheter ser lokalvalgene som svært viktige og ønsker å bidra til en mest mulig vellykket gjennomføring. En målsetning med prosjektet er å holde norske myndigheter orientert om status for valgforberedelsene, og å gi informasjon om hva ulike organisasjoner planlegger og gjør av velgeropplæring, valgobservasjon etc. Prosjektet vil sannsynligvis også innebære valgobservatører fra norsk side.

Det snakkes mye om økende politisk

apati i Sør-Afrika og en survey som ser på ulike befolkningsgruppers holdninger til lokalvalgene og lokale myndigheter, gjennomføres i tilknytning til prosjektet av Department for Political Studies ved University of the Western Cape. Situasjonen for NGO sektoren i Sør-Afrika er fundamentalt endret siden valgene i 1994. Erfarne ledere er forsvunnet til statlige organer, målsetninger må omdefineres, og den utenlandske støtten går i stadig større grad direkte til staten. En målsetning med prosjektet er å dekke norske myndigheters informasjonsbehov med hensyn til hvordan ulike organisasjoner endrer seg og hvilke ressurser de representerer i den nye politiske situasjonen. Oppdragsgiver er UD/NORAD og prosjektet administreres av Institutt for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo.

SamPol aktuelt

Reviderte studieplaner

Rådet for Det samfunnsvitenskapelige fakultet vedtok på møtet 13. juni 1995 de endringer i studieplanene for grunnfag og mellomfag som Instituttet vedtok på sitt møte 30. mars. På grunnfaget består de viktigste endringene i at tittelen på G7 - elementet er endret til «Europeiske integrasjonsprosesser» (før: «Internasjonale politiske forhold») - og at semesteroppgaven er skilt ut som et selvstendig element - G8 (før plassert som en del under G4 «Metode og semesteroppgave»). På mellomfaget er de viktigste endringene ny tittel på M2 -elementet: «Politisk utvikling: demokratisering, stabilitet og revolusjon» (før: «Politisk utvikling»), og ny tittel på M4 -elementet: «Politisk styring og offentlig politikk» (før: «Politisk styring og fordelingspolitikk»). Endringene i studieplanene blir gjeldende fra 1. januar 1996. Instituttets forslag til studieplanendring på hovedfaget vil bli fremmet for Fakultetsrådet i høst. Viktigste elementer i forslaget er å ta vekk muntlig eksamen, og at Instituttet forplikter seg til hvert semester å arrangere et prosjektbeskrivelsesseminar for arbeidet med hovedfagsoppgaven. Fakultetsrådet vedtok også på møtet 13.6.95 Instituttets forslag til endringer i studieplanene for Scandinavian Area Studies - Scandinavian Politics Part One and Two. Instituttets Studieplan- og pensumrevisjonskomite vil i løpet av høsten 1995 fremme forslag til Instituttet om pensum for de nye definerte elementene på grunn- og mellom-

fag, og forøvrig gå gjennom pensum for alle elementer på alle nivå og fremme forslag til utskiftning av litteratur. Studieplan- og pensumrevisjonskomiteen består av professor Stein Kuhnle (leder), førsteamanuensis Tor Midtbø, NFR-stipendiat Jan Oskar Engene, studentrepresentantene Dag Stenvoll og Trude Andresen, kontorsjef Gerd Pettersen (sekretær).

PS!

Er det noen som skal bort i kommende semester og kan stille sin leilighet til disposisjon for ERASMUS studenter? Kontakt Gerd Pettersen for adresse + tlf. til utenlandsstudenter som er interessert i leilighet. Beate.

Institutt for sammenliknende politikk
Midlertidig adr.: Jonas Reinsgt. 19, 5008 Bergen
Tlf. 55 21 21 75/55 21 21 78
Fax. 55 32 28 44
Instituttstyrer:
Professor Stein Kuhnle
Kontaktpersoner:
Gerd Pettersen
Terese Zeil

4/95

Konferanser

Internasjonal konferanse om Bosnia i Bergen

3.- 4. november 1995

Universitetet i Bergen ved Institutt for sammenliknende politikk, Sosiologisk institutt og Institutt for sosialantropologi planlegger i samarbeid med Universitetet i Oslo ved Institutt for menneskerettigheter en tverrfaglig internasjonal konferanse 3-4. november 1995 i Bergen om Bosnia og konfliktene i det tidligere Jugoslavia. Konferansen vil legges opp slik at det rettes særlig oppmerksomhet mot presentasjon og diskusjon av politiske løsninger som på kort og lang sikt kan sikre en fredelig utvikling og stabil, demokratisk utvikling med respekt for menneskerettighetene i Bosnia, på Balkan og i Europa.

Konferansen vil i første rekke samle fremtredende forskere og andre eksperter til å presentere sine perspektiver på politiske løsninger som kan fremme mulighetene for forsoning og multikulturelt samarbeid og integrasjon. Det vil bli invitert foredragsholdere fra blant annet Sarajevo, Zagreb og Beograd, og det tas sikte på å få alle aktuelle etnisk-kulturelle grupper representert.

Konferanseformen vil bli en blanding av foredrag og rundebords-diskusjon. Fokus vil bli både på midlertidige løsninger som kan sette i gang en tillitsbyggende prosess som gradvis kan føre til utviklingen av et mer integrert og mindre voldelig og konfliktfylt samfunn og på perspektiver på de mer langsiktige mulige politiske løsninger - både internt i området og i forhold til det internasjonale samfunn og inter/overnasjonale aktører i Europa. Konferansen skal invi-

SamPol aktuelt

Presentasjon av stab

Nina Cecilie Raaum

Universitetsstipendiat ved instituttet siden høsten 1992.

Jeg var utdannet som kommunalkandidat, en spesialutdanning innen kommunal økonomi og administrasjon, og arbeidet i kommunesektoren, før jeg tok cand.polit-graden ved Institutt for statsvitenskap i Oslo i 1988. Etter et drøyt år som vitenskapelig assistent i Oslo jobbet jeg med økonomi og planlegging innen helse- og sosialsektoren, hvor jeg blant annet hadde den blandede fornøyelsen av å utarbeide mål- og resultatorienterte styringssystemer. Jeg ønsket meg tilbake til universitets- og høgskolesystemet, og arbeidet et

drøyt år som høgskolelektor ved Norges Kommunal- og Sosialhøgskole før jeg kom til sammenliknende politikk. Her stortrives jeg, med flotte kolleger og et - på alle måter - svært levende fagmiljø.

Ved instituttet har jeg undervist i politisk teori, og min fremste interesse er forskning om demokrati og politisk deltakelse. Internasjonalt har særlig den politiske utviklingen i Sør-Afrika opptatt meg; et felt jeg ser fram til å konsentrere meg mer om når doktorgraden er avlagt. I nordisk sammenheng har jeg vært opptatt av den politiske betydningen av kjønn og etnisitet (samespørsmålet). For tiden nærmer jeg meg slutfasen i et doktorgradsarbeid om kvinners politiske mobilisering, hvor jeg vurderer teorier om kjønn og politikk ut fra en bred empirisk studie av endringene i kvinners politiske samfunnsroller gjennom etterkrigstiden. Du kan lese om noen av konklusjonene fra dette prosjektet i spalten «ny bok» i dette nummeret av SamPol-aktuelt.

tere til refleksjon omkring flere mulige scenarier for fremtidig utvikling i Bosnia og i resten av det tidligere Jugoslavia. Vi er opptatt av å få perspektiver på hvordan en kan bidra til en utvikling vekk fra ekstrem nasjonalisme i alle deler av det tidligere Jugoslavia og henimot en utvikling som oppmuntrer aktører som ønsker multikulturelt samarbeid og integrasjon. Målet er å skape en konferanse som kan gi faglig funderte konstruktive bidrag til perspektiver på politiske løsninger og politisk utvikling.

Det vil bli en åpen konferanse der målgruppene vil være akademikere, studenter, politiske og administrative myndigheter, massemedia, - og andre interesserte. Konferansen er finansiert av Utenriksdepartementet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet, og vil finne sted ved Universitetet i Bergen. Programmet er ventelig klart for utsending i slutten av september.

Planleggingsgruppen består av:
Direktør Asbjørn Eide, Institutt for menneskerettigheter, UiO.
Gjesteprofessor Dzamal Sokolovic, Institutt for sammenliknende politikk, UiB.
Professor og forhenv. rektor Ørjar Øyen, Sosiologisk Institutt, UiB.
Førsteamanuensis Tone Bringa, Institutt for sosialantropologi, UiB.
Leder: professor/styrer Stein Kuhnle, Institutt for sammenliknende politikk, UiB.
Kontaktperson: kontorsjef Gerd Pettersen, Institutt for sammenliknende politikk, UiB.

Professorat i sammenliknende politikk (utviklingsstudier)

Ved ISP lyses det ledig et professorat (alternativt førsteamanuensis) i sammenliknende politikk (utviklingsstudier) med beregnet søknadsfrist 20. september 1995. Utlysningstekst + stillingsomtale kan fåes ved henvendelse til Gerd Pettersen, tlf.: 55 21 22 35 / 55 58 92 79

Sommerhilsen fra styresen:

Genève, sommeren 1995

Kjære alle,
Masse hilsener fra Best Western Hotel Touring-Balance i Genève hvor jeg nyter gjestfriheten til **The World Association of Even More Advanced Education**. Jeg presenterte mitt paper om «Reconciling Total Quality Management with Traditional Academic Values», til normalt stor begeistring. En uforsonlig **discussant** spurte om hvor jeg sto i forhold til «political correctness», og jeg sa selvfølgelig at jeg er for alt som er korrekt, og alle pustet lettet ut. En inspirerende deltager ved navn Laurie Taylor, som befinner seg helt i forskningsfronten på temaet «Transitions in an Era of Globalization», ville gjerne ha meg til å presentere et revidert paper om «Reconciling Total Quality Management with Traditional Academic Values - and Beyond» ved neste års konferanse ved Shangri-La Tanjung Aru Resort Hotel i Kota Kinabalu, med sikte på publisering i det respekterte tidsskriftet **The Journal of Useless New Knowledge (JUNK)**. Men nå er det tid for en dukkert i svømmebassenget før lunch. Ses ved semesterstart.

Stein K.

Til
Inst. for Sam. Pol.
v/alle

p. t. Jonas Reinsgt. 19

5008 Bergen

Norvège

SAMPOLKONFERANSEN 1995 OM SEPARATISME

The Sampol Conference '95
Culture Counts, resources decide
Separatism
21. and 22. September

Sampolkonferansen '95 med tittelen *Separatism - Culture Counts, Resources Decide* finner sted 21. og 22. september på Christian Michelsens Institutt. Konferansen vil diskutere fenomenet separatisme og de faktorer som er nødvendige eller bestemmende for at separatistiske bevegelser oppstår. Ett av spørsmålene som stilles er: Hva er det som gjør at det blir uutholdelig å leve sammen med mennesker med en annen etnisk bakgrunn?

Hvorfor oppstår separatisme i noen tilfeller og ikke i andre? Konferansen tar utgangspunkt i en påstand om at kultur teller, ressurser avgjør. Med dette utfordrer vi forelesere, studenter og andre deltagere til debatt.

Siden konferansen holdes på CMI har vi noen færre deltagerplasser enn først tenkt, derfor må interesserte være tidlig ute med påmelding. Vi har enda ikke trykket påmeldingsslipper, men dere kan foreløpig melde dere på pr. telefon; 55212181, fax; 55322844 eller e-mail: «sampolkonf@isp.uib.no». Påmeldingsfristen er satt til 10. september.

For videre informasjon bla litt i folderen vår eller les på plakaten. Informasjon om konferansen kan du også få tilsendt ved å henvende deg direkte til oss. Informasjonsmateriale med påmeldingsslipper og bankgiroer vil bli sendt ut til SampolAktuelt sine abonnenter og lagt ut bl.a. på instituttet og lesesaler. Prisen for å delta på konferansen vil for studenter uten middag bli 275,- og 775,- middagen inkludert. For andre blir prisen 1300,- middag inkludert.

Velkommen.
Beate Bull for arr. komiteen.

Nye bøker

Universitetsstipendiat

Nina C. Raam:

Kjønn og politikk

handler om en av de mest omfattende politiske endringene i den norske etterkrigstida: Kvinners politiske mobilisering. Antologien gir mye ny informasjon med allmenn interesse for dem som er opptatt av demokrati og politisk deltakelse: Om rettighetsutvikling, politisk representasjon og deltakelse, effekter av valgordningen, politisk lederskap, det frivillige organisasjonssamfunnet, de interne partidemokratiene, politisk kunnskap og velgeradferd. Bidragsytterne er statsvitere fra Bergen (Anne-Hilde Nagel, Richard Matland, Per Selle, Kristin Strømsnes, Bjarne Øymyr og undertegnede), Oslo (Tor Bjørklund, Knut Heidar, Ottar Hellevik og Hege Skjeie), og Trondheim (Ola Listhaug og Beate Huseby).

Etter 1970 har det vært en bemerkelsesverdig politisk mobilisering blant norske kvinner, som rimer dårlig med tradisjonelle oppfatninger og teorier om

kvinners politiske status. Om vi starter med stemmerettsdebatten på slutten av 1800-tallet, kan vi skille ut fem faser i kvinners politiske mobilisering. Den første fasen dreier seg om kvinners borgerstatus og politiske rettigheter, og ble avrundet med innføring av stemmerett og valgbarhet for alle kvinner i 1913. Gjennom den andre fasen, fram til den 2. verdenskrigen, mobiliseres kvinner som velgere, og i den tredje fasen, fram til 1970, kom det en sterk reduksjon av antall kommunestyre uten kvinner. I 1945 var hele 66 prosent av norske kommunestyre uten kvinnelige representanter, men etter valget i 1971 var andelen redusert til 5 prosent. Gjennom 1970-årene, den fjerde fasen, kom den brede politiske mobilisering blant kvinner, mens den siste fasen, etter 1980 særpreges av at kvinner integreres i det politiske lederskapet. I kommunestyrene har kvinneandelen stagnert rundt i underkant av 30 prosent. Dette skyldes effekten av listeretteringer ved lokalvalg, som har redusert den kvinneandelen som ville ha fulgt av partilistene med mellom 5-10 prosent ved hvert eneste valg etter 1975. I massepolitikken er bildet mer oppløftende. Mens kjønn på begynnelsen av 1970-tallet var den viktigste årsaken til forskjeller i politisk deltakelse, var kjønnsforskjellene i politisk deltakelse langt på vei utjevnet i 1990. Kjønn er blitt mindre relevant for å skildre dagens organisasjonssamfunn, som preges av en erosjon av kvinners tradisjonelle organisasjoner kombinert med mandsdominans i de ekspanderende organisasjonene (som avspeiler den moderne fritids- og markedsideologien). I de interne partidemokratiene er kjønn derimot blir mer relevant, i den forstand at kvinner er mer synlige enn før. I dag er kvinnelige partimedlemmer nesten like aktive som de mannlige. De partiene som tidligst innførte kvoteringsregler har flest kvinner i partiledelsen, men heller ikke i de andre partiene avtar kvinneandelen oppover i partihierarkiene.

Den politiske integreringen av kvinner har skapt forventninger om en ny politikk med konsekvenser både for innholdet i politikken og måten politiske beslutninger fattes på. Et stort flertall av velgerne og politikerne mener at integreringen av kvinner får politiske konsekvenser. Studier av norske partimedlemmer bekrefter at kvinner og menn til en viss grad har forskjellige oppfatninger om politiske stridsspørsmål, og det er liten tvil om at kvinner har preget politikken dagsorden. Det betyr ikke at vi har å gjøre med stort kjønnsgap i dagens politikk, dvs. at politiske verdier og holdninger bestemmes av kjønn. Ved hvert enkelt valg er det relativt små forskjeller i kjønnenes oppslutning om politiske partier, men kvinners og menns valgfater er imidlertid markert endret over tid. Fram til 1965 var oppslutningen om de sosialis-

SamPol aktuelt

tiske partiene sterkest blant menn, men tidlig på 1980-tallet kunne det for første gang registreres flere kvinner enn menn blant velgerne på venstresiden. Dette har sammenheng med strukturelle endringer i etterkrigstiden, med veksten i kvinners utdanning og sysselsetting, spesielt i offentlig sektor. Fraværet av store kjønnsmotsetninger blir ofte tolket slik at kvinner ikke bidrar med noe nytt og raskt tilpasser seg menns politiske verden, men det kan også bety at kvinner får gjennomslag i politikken, og at menn har tilpasset seg de nye utfordringene som har oppstått med endringene i de tradisjonelle kjønnsrollene. Om aktiviseringen blant kvinner får konsekvenser for innholdet i politikken er det mer tvilsomt om de påvirker politikken virkemåte. Blant norske partimedlemmer er det lite som antyder at kvinner har andre syn på partiarbeidet og lederskapet enn menn, og blant regjeringsmedlemmene understrekes det at såkalt kvinnelige og mannlige lederidealer fungerer side om side i dag. I den grad vi finner kjønnsrelaterte holdninger til lederskap, er det snarere kvinner som understreker betydningen av besluttsomhet og effektivitet, og menn som viser til betydningen av kommunikasjon og samarbeid.

Det finnes viktige skyggesider i dette optimistiske bildet som gjelder kvinners fravær i styringen av arbeid og kapital, hvor særlig det private næringslivet henger etter med å rekruttere kvinner i ledende stillinger. Hva gjelder engasjement i fagbevegelsen, som er betegnet som kvinners tapte skanse, er det små forskjeller mellom heltidsarbeidende kvinner og menn. Det er deltidsarbeidende, som oftest er kvinner, som kommer dårlig ut. Kvinners deltidsarbeid er også en viktig grunn til at de ikke rekrutteres til lederstillinger i arbeidslivet, men det er heller ingen tvil om at det har skortet på rekrutteringsviljen på arbeidsgiversiden. Med det nye samarbeidsprosjektet mellom LO og NHO - som signaliserer at det er «nye tider nå», blir det interessant å følge utviklingen på dette området. Selv om det finnes beklagelige forskjeller mellom kjønnene nå som før, er det likevel slående hvor fort de tradisjonelle kjønnsforskjellene er endret gjennom de siste par tiårene: Historien om kvinners politiske mobilisering etter 1970 handler for det meste om framgang og suksess, og lite om avmakt, utestengning og tilbakeslag.

Nina C. Raam (red.): Kjønn og politikk. Oslo: TANO forlag A/S, 343 s., ISBN 82-518-3360-4

Førsteamanuensis
Torstein Hjøllum:

Kinesisk politikk - fra opiumskrig til Deng Xiaoping

Universitetsforlaget,
august 1995

Denne boken er en gjennomgang av Kinas politiske historie de siste 150 år. Dens tema er forsøkene på å 'modernisere' landet etter at det ble 'åpnet' av vestlige kolonimakter på 1800-tallet. Den behandler årsakene til keiserdynastiets fall i 1911, nasjonalismen i mellomkrigstiden og maoismen og dengismen etter 1949. Boken viser hvor vanskelig det har vært å omdanne eller revolusjonere et samfunn som det kinesiske, med dype røtter i en flere tusen år gammel høykultur.

I dag er Kina i ferd med å bli en økonomisk og politisk stormakt i verdensmålestokk. Med sine enorme ressurser vil landet kunne komme til å sette sitt preg på utviklingen i verden i de tiårene som kommer - dersom det klarer å utvikle et stabilt politisk styre. Boken gir innblikk i noen av de historiske forutsetningene for at Kina skal bli en politisk stormakt, eller om indre motsetninger skal føre til landets politiske oppløsning.

Professor Per Selle: Frivillig organisering i Norden.

Boka *Frivillig organisering i Norden (377s.)* er utgitt av forlaget Tano i samarbeid med det danske forlaget Jurist og Økonomiforbundets Forlag og er redigert av Kurt Klaudi Klausen og Per Selle.

Heilt sidan slutten av forrige århundre har frivillige organisasjonar spela ei sentral politisk, kulturell, økonomisk og sosial rolle i dei nordiske landa. Diskusjonen om organiseringa av velferdsstaten i åra framover kjem i stor grad til å dreia seg om samarbeidet og arbeidsdeling mellom offentlig sektor, privat næringsliv og frivillige organisasjonar. Interesse for den tredje sektor og dei frivillige organisasjonane er no stigande. Det gjeld i dei nordiske landa, der sjølv velferdsstaten vert diskutert, og det gjeld internasjonalt, der ein i aukande grad søker mot "tredje-sektor-løysingar" når velferdsstaten er pressa.

Utansfor Norden har ein tidlegare fokusert på den "skandinaviske modellen"

som eit eksempel på ei særleg vellukka gjennomføring av ein velferdstankegang som tar utgangspunkt i den offentlege sektor si dominerande og særneigne rolle. No diskuterer ein i aukande grad om det eksisterer ein frivillig sektor av ein særskild type i Norden, og kva rolle denne har spela og spelar for velferdsutviklinga i dei nordiske landa.

Velferdsdebatten i Norden har først i det siste byrja å ta frivillig sektor på alvor, og det trass i at det finst ein lang tradisjon for at viktige oppgåver i dei nordiske landa vert ivarettatt av frivillige organisasjonar.

Denne boka tar denne debatten på alvor. Det er den første boka i Norden som systematisk prøver å kartleggja kva rolle dei frivillige organisasjonane spelar i utviklinga av velferdssamfunnet. Artiklane er skrivne av framtrедande nordiske forskarar som kvar på sin måte er med på å skapa oversikt over og innblikk i den rolla dei frivillige organisasjonane spelar i Norge, Danmark, Sverige og Finland.

Antologien er meint å stimulera forskinga på området gjennom å stilla nye spørsmål om den frivillige sektor og dei frivillige organisasjonane, samt å gje bidrag til å stimulera den offentlege debatten om velferdsstaten si utvikling.

Undervisning i utlandet

Samarbeid med Vytautas Magnus Universitetet, Kaunas, Litauen

UiB inngikk i 1992 en samarbeidsavtale om utveksling av studenter og lærere knyttet til Engelsk Institutt og Vytautas Magnus Universitetet (VMU), en avtale som også Hordaland Fylkeskommune deltar i. En delegasjon fra SV-fakultetet besøkte VMU i april i år for å vurdere situasjonen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultetet ved VMU og drøfte muligheten for å utvide dette samarbeidet til samfunnsforskning. Resultatet av drøftelsene er for ISP's del at det allerede høsten 1995 blir gitt tilbud om det engelskspråklige kurset *Scandinavian Politics* for studenter på lavere grad ved VMU. Dette er et 5 vekt-tallskurs som er inndelt i de tre blokkene: *The Scandinavian Region: Comparative Perspectives, Scandinavian Politics; Country Studies and Selected Themes in Scandinavian Politics*. Undervisningen skal fordeles på fire lærere som hver i løpet av oktober og første

SamPol aktuelt

del av november måned skal ha 7-10 dager opphold i Kaunas. Lærere fra ISP blir Stein Kuhnle, Einar Berntzen og Gunnar Grendstad. Deler av kurset gis av John Erik Fossum (AdmOrg) som også har deltatt i undervisningen i de semestrene kurset har vært gitt engelskspråklige gjestestudenter. Instituttet vil også delta i evalueringen av eksamen. VMU har tilsammen 350 samfunnsfagstudenter, men vi vet enda ikke hvor mange studenter som vil følge undervisningen i *Scandinavian Politics*. Det er også inngått avtale om bistand til utarbeidelse av studieplaner for et masterstudium i statsvitenskap ved VMU. Dette skal drøftes under Stein Kuhnle og John Erik Fossum sine opphold i oktober.

Kurs i Shanghai

Som omtalt i SamPolAktuelt nr. 3/95 vil Instituttet være ansvarlig for 2 kurs ved Fudan University i Shanghai høsten 1995, i anledning av etableringen i et nordisk senter ved universitetet. Kurset i *Scandinavian Politics* vil bli holdt i tiden 10. oktober -14. november, og kurset *Political Culture: China and Scandinavia* vil bli holdt 6. -10. november. Opplegget for kurset i *Scandinavian Politics* er at Professor Lars Svåsand vil holde fire dobbelttimer forelesninger om «Institutions, parties and electoral systems of Scandinavia»; professor Ulf Lindstrøm vil holde fire dobbelttimer forelesninger om «Scandinavia and Europe compared»; professor Lauri Karvonen vil holde fire dobbelttimer forelesninger om «Foreign policies of the Nordic countries» og «Women in politics»; og professor Stein Kuhnle vil holde fire dobbelttimer forelesninger om «The Scandinavian model of welfare in a European comparative perspective». Førsteamanuensis Torstein Hjøllum vil holde fire dobbelttimer forelesninger i tilknytning til kurset om *Political Culture: China and Scandinavia*. Samtlige vil hver ha en ukes opphold ved Department of International Politics, Fudan University, og vil i tillegg til forelesningene være tilgjengelige for veiledning av studentene som følger kursene (henholdsvis ca. 60 og 20 studenter vil følge de to kursene), og for faglige samtaler og planlegging av videre samarbeid med staben. Den offisielle åpningen av det nordiske senteret er planlagt til perioden 7 -10. november.